

ONTWERPBESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Wet natuurbescherming hoofdstuk 3, ontheffing soorten

Datum besluit	: 2 augustus 2019
Onderwerp	: Wet natuurbescherming - 2019-003058 - gemeente Zutphen
Activiteit	: Na-isoleren woningen Berkenlaan 2 t/m 6 te Warnsveld
Verlenen/weigeren	: verlenen ontheffing
Aanvrager	: Ons Huis Woningstichting
Zaaknummer	: 2019-003058

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Ons Huis Woningstichting, Waterloseweg 3, 7311 JG Apeldoorn, hierna te noemen de aanvrager, van 8 maart 2019 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje '*beoordeling*' wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met enkele algemene bepalingen en een toelichting op het verdere procesverloop ('*overige verplichtingen*' en '*zienswijzen*').

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 8 maart 2019 ontvingen wij een aanvraag van Ons Huis Woningstichting voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.5 lid 2 en lid 4 voor het opzettelijk verstoren en het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van het in de wet genoemde belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project niet eerder een ontheffing verleend.
Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 23 juli 2019 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij per e-mail van 11 juli 2019 hebben verzocht.

Deze aanvraag is nog niet getoetst aan het gebiedendeel van de Wet natuurbescherming. Mogelijk is hier ook een vergunning Wnb voor nodig. Indien dit het geval is, dient de aanvrager deze ook bij de provincie aan te vragen. Wij maken u attent op de uitspraak van de Raad van State van 29 mei dat voor een toename van stikstofdepositie, hoe klein ook, een vergunningplicht geldt. Wij adviseren u met in achtneming van de uitspraak opnieuw naar de stikstofsituatie van uw project te kijken.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op artikel 3.8 lid 1 en lid 5 van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Ons Huis Woningstichting, Waterloseweg 3, 7311 JG te Apeldoorn;

voor de soort, verbodsbepalingen en het wettelijke belang zoals weergegeven in tabel 1.

Tabel 1 Soort, verboden en belangen

Soort	Verbod		Belang
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren	A
	Artikel 3.5 lid 4	Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	

Belang:

A. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor de locatie Berkenlaan 2, 4 en 6 te Warnsveld zoals aangegeven in figuur 1 van bijlage 1.
2. De geldigheidsduur van de ontheffing eindigt op 31 december 2020.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soort, verboden en het belang zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient contact op te nemen met de Provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2019-003058.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2019-003058.

9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2019-003058.
10. De voorgenomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de gewone dwergvleermuis.
11. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend, dient door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding te worden verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2019-003058. In de opdrachtbevestiging dient een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te worden vermeld.
12. De ecologisch deskundige houdt tijdens het aanbrengen van de mitigerende maatregelen en de ecologische begeleiding alle bevindingen bij in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd beschikbaar zijn op de projectlocatie.
13. Het logboek dient door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de ecologische begeleiding/werkzaamheden aan de provincie Gelderland te worden verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2019-003058.

Soortspecifieke voorschriften

14. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd onder het kopje '*In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen*' en die zijn opgenomen in bijlage 2 van deze ontheffing dienen te worden uitgevoerd.
15. Er wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld waarin alle te nemen maatregelen worden vastgelegd. Dit ecologisch werkprotocol is op de locatie aanwezig en werkzaamheden worden aantoonbaar conform dit protocol uitgevoerd.
16. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 10 begeleidt in elke geval het plaatsen of aanbrengen van mitigerende maatregelen, het ongeschikt maken van verblijfplaatsen en het opstellen van en werken volgens ecologisch werkprotocol.

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

17. De te isoleren woningen dienen ten minste 3 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden en als de avondtemperatuur minimaal 10 °C is ongeschikt gemaakt te worden. Dit dient te gebeuren in het actieve seizoen van vleermuizen, globaal lopend van 1 april tot 1 november en buiten de kwetsbare perioden. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient de geschikte methode en het geschikte moment van ongeschikt maken te bepalen. Na het ongeschikt maken dient nogmaals een controle uitgevoerd te worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn, dat is met een vleermuisonderzoek in de avond.
18. Indien tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, dient het werk ter plaatste stopgezet te worden totdat de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient hierbij geraadpleegd te worden.
19. De tijdelijk aangebrachte vleermuiskasten dienen te blijven hangen tot de permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiode. Daarnaast mogen de tijdelijke vleermuiskasten pas verwijderd worden op het moment dat deze niet in gebruik zijn door vleermuizen en buiten de meest kwetsbare periodes zijnde de kraamperiode (half mei tot half juli) en de winterperiode (1 november tot 1 april). De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van een ecologisch deskundige.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Project

In de aanvraag beschreven project

Het plangebied ligt in het centrum van Warnsveld en betreft de woningen Berkenlaan 2, 4 en 6. De initiatiefnemer is voornemens de spouwmuren van de woningen te isoleren. De daken van de woningen zijn recentelijk vervangen, er zullen dan ook geen ingrepen plaatsvinden aan de dakconstructie. Bij de woning aan de Berkenlaan 2 is een zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aangetroffen.

De na-isolatiwerkzaamheden zullen enkele dagen in beslag nemen en uitgevoerd worden buiten de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis.

Onderzoek

In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven op pagina's 7 en 8 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage "Berkenlaan 2 t/m 6 te Warnsveld - nader onderzoek naar vleermuizen" en op pagina's 7 en 8 van de rapportage "Berkenlaan 2 t/m 6 te Warnsveld - ontheffingsaanvraag ruimtelijke ingrepen Wet natuurbescherming". Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFF/verspreidingsatlassen). In juni 2018 is een quickscan uitgevoerd. Het nader onderzoek naar vleermuizen heeft plaatsgevonden in 2018 op basis van het Vleermuisprotocol 2017 en de kennisdocumenten van BIJ12.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

Tijdens de onderzoeken is aangetroffen:

- een zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis bij Berkenlaan 2 (zie bijlage 1).

Bij een raamkozijn aan de achterzijde van de woning aan de Berkenlaan 2 is een invliegend exemplaar van de gewone dwergvleermuis waargenomen, wat kan duiden op een zomerverblijfplaats.

Niet aangetroffen zijn:

- verblijfplaatsen van andere vleermuissoorten, jaarrond beschermde nesten, reptielen, amfibieën, overige zoogdieren, beschermde planten, vissen, vlinders en ongewervelden.
- Belangrijke foerageergebieden of vliegroutes van vleermuizen

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Door de isolatiewerkzaamheden wordt:

- één zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis beschadigd en vernield en worden vleermuizen mogelijk verstoord.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

Er worden geen preventieve maatregelen voorgesteld.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de gewone dwergvleermuis te beperken worden maatregelen voorgesteld. De mitigerende maatregelen zijn beschreven op pagina's 13 t/m 15 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage "Berkenlaan 2 t/m 6 te Warnsveld - ontheffingsaanvraag ruimtelijke ingrepen Wet natuurbescherming en samengevat in de volgende tabel. In figuur 3 van bijlage 2 van deze ontheffing zijn de locaties van de voorzieningen opgenomen. De permanente kasten worden zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke verblijfplaats geplaatst, op het westen en één locatie op het oosten. Zo is er voldoende alternatief aanwezig.

Beoordeling

Beoordeling ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is. De voorgestelde mitigerende maatregelen zijn voldoende.

Er dienen alleen mitigerende maatregelen genomen te worden voor de te vernietigen vaste verblijfplaats, het overige functionele leefgebied blijft voor de gewone dwergvleermuis intact.

De voorgestelde mitigerende maatregelen zijn met het aanbrengen van 4 tijdelijke vleermuiskasten en 4 permanente inbouwkasten voldoende. De tijdelijke kasten zijn reeds geplaatst in februari 2019.

Naar aanleiding van bovenstaande zijn alle uit te voeren mitigerende maatregelen in onderstaande tabel opgenomen.

Tabel 2 Overzicht van de mitigerende maatregelen.

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Vermijden gevoelige perioden	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken of verjagen ruim vóór de ingreep	Permanente mitigatie
Gewone dwergvleermuis	De isolatie-werkzaamheden uitvoeren buiten de winterperiode of ongeschikt maken in paarperiode. Werken buiten de kraamperiode.	Plaatsen van 4 tijdelijke vleermuiskasten (type Vivara Chambord VK-MP-01 of vergelijkbaar) t.b.v. (zomerverblijf) aan de kopgevel van Berkenlaan 2 (reeds geplaatst op 27-2-2019)	Voorafgaand aan de werkzaamheden worden de verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt (exclusion flaps of soortgelijke constructie). Ongeschikt maken in de paarperiode. Na ongeschikt maken vindt een nadere controle plaats of de vleermuizen echt vertrokken zijn. Dit is met een vleermuisonderzoek in de avond of ochtend, maximaal 5 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden.	Aanbrengen van 4 inmetsekkasten (type Vivara Pro IB-VL-01/02 of vergelijkbaar) in de spouw van Berkenlaan 2 en 6. In bijlage 2 zijn de locaties van de voorzieningen opgenomen. Geen belemmerende elementen in de in- en uitvliegroute zoals bomen, vlaggenmasten, steigers, etc.

Andere bevredigende oplossing

Andere bevredigende oplossingen van de werkzaamheden zijn beschreven op pagina 16 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage “Berkenlaan 2 t/m 6 te Warnsveld - ontheffingsaanvraag ruimtelijke ingrepen Wet natuurbescherming”.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

De betreffende woningen hebben een lage isolatiewaarde en voldoen niet aan de moderne eisen. De werkzaamheden zijn locatie-specifiek. Het na-isoleren kan niet op een andere plek worden uitgevoerd. Een alternatieve werkwijze en planning zijn ook niet aan de orde. Deze zijn volledig aangepast aan de ecologisch meest gunstige uitvoeringswijze en periode.

Wij concluderen dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

Belang

Op pagina 6 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage “Berkenlaan 2 t/m 6 te Warnsveld – ontheffingsaanvraag ruimtelijke ingrepen Wet natuurbescherming” is beschreven welke wettelijke belangen op de werkzaamheden van toepassing zijn.

Beoordeling van het belang

De woningen zijn gebouwd in 1958 en zijn verouderd. Ze zijn niet energiezuinig, de klimaatbeheersing is verouderd en de woontechnische kwaliteit en verhuurbaarheid is onder de maat. Door de woningen te isoleren worden de energielasten sterk verlaagd en wordt het comfort en binnenmilieu verbeterd. Het project draagt daarmee bij aan de verbetering van de volksgezondheid.

Het energiezuiniger maken van de woningvoorraad is een belangrijk punt uit het Energieakkoord van de Rijksoverheid. Een belangrijk doel van het Energieakkoord en het Energieconvenant is het tegengaan van het broeikaseffect op klimaatverandering. Onderhavig project draagt bij aan een duurzamere energievoorziening, doordat de woningen energiezuiniger worden. Wij kunnen daarom instemmen met het in de aanvraag beschreven belang. Het betreft het belang dat is weergegeven in tabel 1.

Gunstige staat van instandhouding

Op pagina 12 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage “Berkenlaan 2 t/m 6 te Warnsveld - ontheffingsaanvraag ruimtelijke ingrepen Wet natuurbescherming” is beschreven in hoeverre de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis in het geding is door de geplande werkzaamheden.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort

De landelijke staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis is gunstig. Ook in Warnsveld lijkt deze soort zeer algemeen te zijn. Als gevolg van de werkzaamheden gaat één zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis verloren. Er worden diverse maatregelen genomen om te voorkomen dat exemplaren van de gewone dwergvleermuis geschaad of gedood worden tijdens de werkzaamheden. Daarnaast worden vervangende verblijfplaatsen gecreëerd (met een factor vier) en een gewenningsperiode gehanteerd. Zodoende treedt er op geen enkel moment een gebrek aan goede verblijfplaatsen op. Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis. Wij kunnen hiermee instemmen.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke aangevraagde soort welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soort en verboden wordt de ontheffing verleend. Dit komt overeen met de aangevraagde soort en verboden.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

ZIENSWIJZEN

Gedurende de periode van terinzagelegging kan eenieder schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbesluit naar voren brengen. Ingediende zienswijzen worden met het uiteindelijke besluit en de bijbehorende stukken ter inzage gelegd.

Schriftelijke zienswijzen kunnen worden gericht aan Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, of aan post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer dat op de eerste bladzijde van het ontwerpbesluit staat vermeld. Voor een mondelinge zienswijze of toelichting over het ontwerpbesluit kan contact worden opgenomen met het Provincieloket (telefoonnummer (026) 359 99 99).

Wij maken u erop attent dat alleen beroep tegen het uiteindelijke besluit kan worden ingediend als de indiener ook een zienswijze heeft ingebracht tegen het ontwerpbesluit en men belanghebbende is.

De periode van terinzagelegging is te vinden onder de technische informatie van de kennisgeving. Deze kennisgeving is in te zien op de website van Overheid.nl.

Bijlagen

- Bijlage 1 Kaart projectlocatie
- Bijlage 2 Kaart locaties mitigerende maatregelen

BIJLAGE 1

Kaart projectlocatie

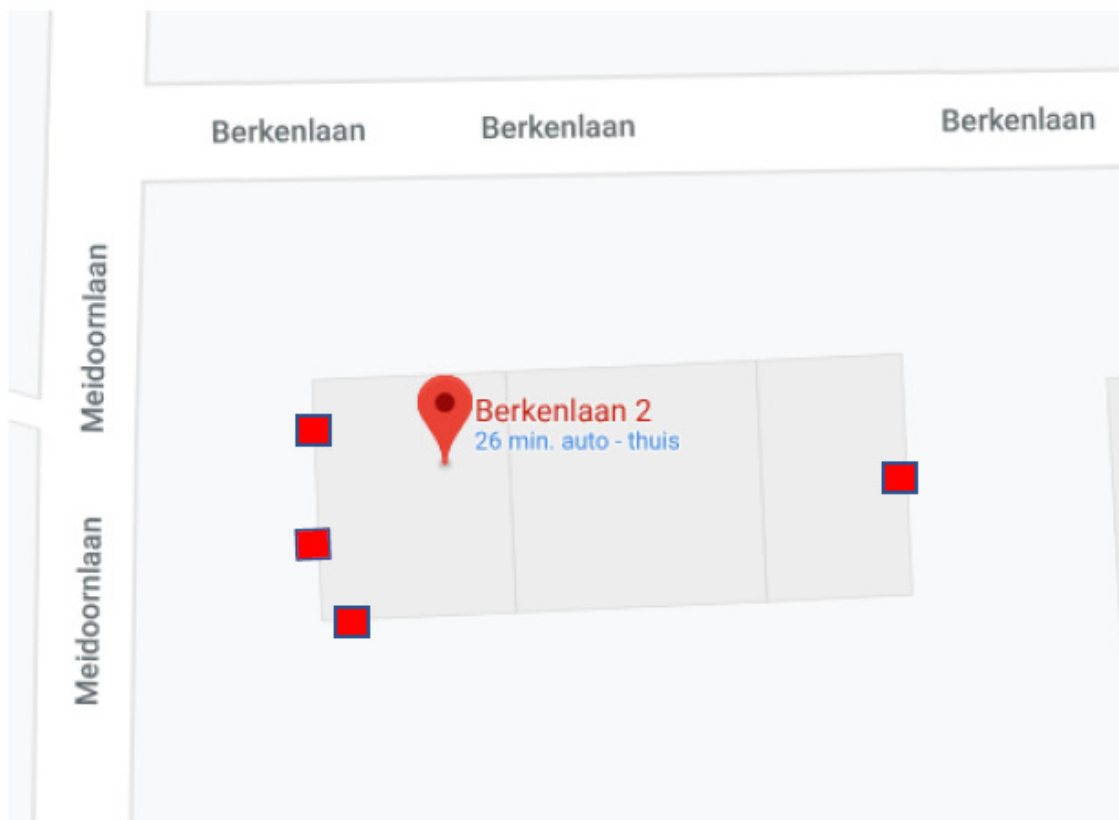
*Figuur 1: Plangebied Berkenlaan 2, 4 en 6 te Warnsveld
Gele ster: zomerverblijf gewone dwergvleermuis bij Berkenlaan 2*

Figuur 2: Invliegplek gewone dwergvleermuis, Berkenlaan 2

BIJLAGE 2

Kaart locaties mitigerende maatregelen

Figuur 3: locatie in te bouwen vleermuiskasten